

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 14/00

Ústavný súd Slovenskej republiky v Košiciach na neverejnom zasadnutí senátu dňa 1. júna 2000 predbežne prerokoval podnet [REDACTED] bytom [REDACTED] zastúpenej JUDr. B. N., komerčnou právničkou v K., ktorým namietala porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v konaní Okresného súdu P. o zvýšenie výživného na jej maloleté deti [REDACTED] a takto

r o z h o d o l :

Okresný súd v P. v konaní vedenom pod spisovou značkou P 67/91 a Nc 188/94 porušil základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol dňa 14. marca 2000 doručený podnet [REDACTED], bytom [REDACTED] podľa čl. 130 ods. 3

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), v ktorom namietala porušenie práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov priznaného v čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní pred Okresným súdom v P. vo veci určenia výživného na jej maloleté deti ■ a ■.

■ ním žiadala, aby ústavný súd vydal nález tohto znenia: „Slovenská republika v zastúpení Okresného súdu v P. porušila ústavné právo ■ na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov zakotvené v čl. 48/2 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. P 67/91 na Okresnom súde v P.“

■ (ďalej len „podnecovateľka“) podala 24. februára 1999 Okresnému súdu v P. návrh na zvýšenie výživného, ktoré platí otec maloletých detí ■ a ■, jej bývalý manžel ■, zo 400,- Sk na 600,- Sk a zo 600,- Sk na 800,- Sk. Nakoľko súd vo veci nekonal, podala 3. novembra 1999 sťažnosť predsedovi Okresného súdu v P. Dňa 15. 12. 1999 jej listom odpovedala podpredsedníčka Okresného súdu v P., ktorá okrem iného uviedla, ktorej predsedníčke senátu bola vec pridelená a že táto zatiaľ, čiže do 15. 12. 1999, vo veci nekonala a že tento stav je spôsobený množstvom nevybavených vecí, ako i to, že veci P a Nc sa dostávajú na prejednanie s odstupom asi 1 roka. Podľa tvrdenia podpredsedníčky Okresného súdu v P. tento stav spôsobuje nedostatok sudcov okresného súdu už od roku 1997. S poukázaním na túto skutočnosť považuje jej sťažnosť na prietahy v konaní za neopodstatnenú.

Ústavný súd podnet predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu dňa 30. marca 2000 a prijal ho na ďalšie konanie, lebo spĺňal všetky podmienky na prijatie stanovené zákonom.

Ústavný súd vyzval listom z 30. marca 2000 podnecovateľku, aby poverila svojím zastupovaním pred ústavným súdom advokáta alebo komerčného právnik a alebo požiadala ústavný súd o ustanovenie právneho zástupcu. Podnecovateľka predložila ústavnému súdu potvrdenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch na oslobodenie od súdnych poplatkov a na ustanovenie zástupcu v právnej

a opakovaným prerozdelením vecí. Vo veci prijatého podnetu netrváme na ústnom prejednávaní ústavného súdu.“

Ústavný súd vyzval 4. mája 2000 právnu zástupkyňu podnecovateľky, aby oznámila, či trvá na ústnom pojednávaní. Jej odpoveď bola ústavnému súdu doručená 19. mája 2000. Oznámila v nej, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania.

II.

Východiskom úvah senátu ústavného súdu bolo zohľadnenie troch skutočností:

1. Okresný súd v P. nekonal o návrhu podnecovateľky na zvýšenie výživného na jej maloleté deti ■ a ■ od 24. 2. 1999, kedy podala návrh, do 24. 5. 2000, na kedy bolo vytýčené prvé pojednávanie, čiže 15 mesiacov.
2. Ide o vec ■, ktorá si svojou povahou vyžaduje mimoriadnu starostlivosť o rýchlosť konania.
3. Podľa tvrdenia predsedu Okresného súdu v P. boli prieťahy v konaní spôsobené nedostatkom sudcov a organizačnými otázkami v rámci súdu.

Ústavný súd vo veciach týkajúcich sa práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy už v minulosti vyslovil, že:

„Nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečovať súdne konanie, nezbavuje zodpovednosti za pomalé konanie“ (II. ÚS 48/96, č. 11/97).

„Priznanie ústavného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto ústavné právo objektívne realizovalo“ (II. ÚS 26/95, č. 7/95).

Ústavný súd posudzoval otázku, či došlo k neodôvodneným prieťahom v konaní podľa správania sa účastníkov, zložitosti prípadu a konania súdu.

Vychádzajúc z uvedených skutočností a judikatúry ústavného súdu treba konštatovať, že nekonanie súdu počas 15 mesiacov zakladá neodôvodnené prieťahy v konaní, a tým je v príčinnej súvislosti porušenia čl. 48 ods. 2 ústavy. Sú

15 mesiacov neurobil nič, aby skončil stav právnej neistoty sprevádzajúci každé konanie. Vzhľadom na dlhodobú nečinnosť súdu nie je potrebné skúmať správanie sa účastníkov konania, ktorí do 24. 3. 2000 ničím neprispeli k dĺžke konania. Nič nenasvedčuje tomu, že by išlo o zložitú vec, ktorej štúdium by ospravedlňovalo 15-mesačnú nečinnosť súdu.

Argumenty predsedu Okresného súdu v P. vysvetľujú, ale neospravedlňujú nečinnosť súdu. Otázky množstva vecí, personálne a organizačné problémy súdu nie sú podstatné pre posúdenie toho, či došlo k neodôvodneným priet'ahom v konaní, a ich zodpovedanie a objasnenie môže pomôcť iba pri hľadaní príčin priet'ahov v konaní v rámci súdu, čo však už neprislúcha ústavnému súdu.

Z týchto dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti nálezu.